

Iacobi Menochij

uatur novo Canonico, vel Collegiato, vel Quæstori subrogati, seu Regia Camera in locum de mortui; ita portio distributionū, quæ præstanta erat vni ex Quæstoribus defuncti, si vixisset, Regia Camera numerari, & præstari deberet: & tamen contraria in obseruantur, quia si Quæstori omnes extant, vñā cum Præside fit distributionis, ut singuli suam habeant portionem; si vita funeti sunt aliqui ex eis, defunctorum portio alijs accrescit, ita quod si sunt plures, minus habent: si sunt pauciores habent ampliores, quemadmodū de distributionibus non priuilegiatis scribunt, Abbas, & Anchranus, suprā præcedenti in casu allegati.

Quartus est casus, quando quis aut sponte & voluntarie à Capitulo, aut auctoritate superioris recipitur Canonicus, vel Collega ultra numerum Canonicorum, vel collegiorum simpliciter, in eo Capitulo, & Collegio, in quo extat consuetudo, quod sic receptus, non consequatur distributiones quotidianas. Hoc casu seruandus est vsus, & consuetudo; sicuti scribunt Innoc. in cap. cùm M. Ferrarensis nu. 4. in fi. de constit. vbi Compostella. nu. 12. Imola nu. 20. prop̄ medium. vers. Et hæc dicit. Felinus num. 23. vers. limita tertio, & Ripa. nu. 187. Fræscus Martius, in q. 1045. nu. 2. in prima parte, & Ludouicus Gomezius, in tract. de Gratij, & expectatiu. nu. 38. Et accedit Rota Roma, in decif. 26. nu. 7. tit. de præben. in nouis; vbi Auditor ille compilator decisionum dixit, esse consuetudinem in vniuersali Ecclesiæ (fortè intelligit de Ecclesia Vrbis Romæ, de qua sic loquuntur Compostellanus, & Imola suprā relati) quod Canonicus supernumerarius, non habens præbendā, nō percipit has distributiones. Ita & nouissimè Alex. Moneta in tract. de distributionibus quotidianis, in secunda par. q. 1. nu. 10. & 11. Hic casus nostro non adaptatur, cùm de hac consuetudine non constet. Nec habenda esset ratio, si alterius tribunalis, & loci consuetudo adduceretur; cùm certum sit consuetudinem censori localem, & ob id se non extendere de loco ad locum, vt tradunt Bart. in l. 1. §. si quis hoc interdicto. i. ff. de itinere, actu quo priua. Decius in conf. 483. num. 21. & 22. Ruinus in conf. 157. in fine, lib. 5. & Craue, in conf. 30. nu. 5. & in conf. 123. nu. 11. Ita dicimus, quod præctica, & ita y. 20. l. 1. vnius Ciuitatis, vel Curiae, non extédit ad alia Ciuitatem, vel Curiam, sicuti post Alexandru, & alios tradit Io. Baptista Asinius, in sua prædicta scriptura. cap. 16. nu. 3. Non etiam casus iste conuenit huic nostro, in quo constat, Menochium obtinere præbendam, hoc est salarium Regium.

Quintus est casus, quando quis sponte & voluntarie à Capitulo, aut auctoritate superioris recipitur Canonicus, vel Collega in Capitulo, vel Collegio ultra numerum Canonicorum, & Collegiorum, non simpliciter, sed hoc adiecto, q. sit supernumerarius. Hoc casu Abbas in d. cap. dilectus filius, il. nu. 8. vers. sed si receptione fieret, & c. de præben. dixit, se putare hunc sic receptum habere, & consequi non posse has distributiones quotidianas. Casum hunc affirmanit Decius in dicto cap. cùm M. Ferrarensis nu. 39. vers. secundò fallit; & ibidem Ripa nu. 188. Fræscus Martius in q. 1045. nu. 5. vers. tertio receptus in prima parte, & nouissimè Alex. Moneta in dicta q. 1. n. 12. Et ij quidem scribunt huius sic recepti ius esse exile, & ob id non habere vocem in Capitulo, & Collegio, nec alii quod commodum: sed esse ius quoddam ventosum. Hic casus multò minus quam tertius supra relatus, cōuenit huic nostro: Cum Menochius non fuerit receptus simpliciter, & cum solo adiuncto, hoc est cum conditione & pacto, vt sit solū supernumerarius; sed manifeste suo in priuilegio scriptum est; Quod habeat onera, honores, prærogatiwas, ac commoda, &

emolumenta, sicuti dicemus infra in ultimo casu.

Sextus est casus, quando quis auctoritate superioris recipitur, ultra numerum Canonicorum simpliciter: atque ita quando sumus in dubio, an superior, qui iussit, hunc recipi, in tellexit quod iste consequatur distributiones quotidianas, sicuti alij iam recepti consequuntur. Hoc sanè casu, qui, vt statim ex subsequenti intelligemus, nostro non conuenit, dicendum est, huc sic receptum non consequi has distributiones quotidianas: Cum præsumptio sit, superiore, cuius iussu fuit receptus, noluisse eas sibi præstari. Ita sanè loquitur & intelligendi sunt Io. Andrea, in cap. cum M. nu. 41. vers. solutio. de cōstitutio. & ibidem Zabarella col. 10. vers. sexto quarto; & idem Zabarella in cap. dilectus, il. 2. q. 9. de præben. Butrius in cap. pro illorum. num. 5. co. tit. de præben. & ibidem Ioannes de Anna. nu. 5. vers. & dic, quod in receptis, Castren. in consilio 170. viso puncto contra scriptio. col. vlt. vers. præte rea nō videtur verum. & in conf. 366. super primo & secundo dubio, in fi. lib. 1. Franc. Marcius in q. 1045. nu. 4. vers. ita, quod non valeret prouisio Papæ, in contrarium, nisi fieret specialis mentio, in prima parte, Petrus Gregorius Tolosa, in lib. 17. Syntag. iuris. cap. 2. nu. 4. vers. item, & nouissimè Alex. Moneta in dicto tract. de distributionibus quotidianis, in secunda parte q. 1. nu. 8. 9. & manifestius. nu. 13.

Septimus & ultimus est casus, quando Canonicus, vel Collega recipitur in Capitulo, vel Collegio non quidem simpliciter, sed cum loco in choro, & capitulo, & cum plenitudine iuris canonicalis, vel Capituli. Hoc sanè casu hic receptus habere, & consequi debere distributiones quotidianas, affirmant octo iij gravissimi, atque eruditissimi Doctores, nempe

1. Federicus de Senis in col. 290. Quia in presenti nu. 6. vers. alio modo dicitur recipere, & quis, & si vsus est dictione, fortè, alioqui dubitativa; attamē dicitur, opinionem hanc affirmasse; sicuti post Angelum, & alios scripsi in conf. 25. num. 14. lib. 1.

2. Butrius in cap. cùm M. Ferrarensis, in fine de constit. & in cap. pro illorum num. 16. in fine, de præbendis.

3. Abbas in eodem cap. cùm M. Ferrarensis num. 32. vers. si vero.

4. Geminia, cap. vlt. §. in illis vero. in fi. de concessio. præbendæ in 6.

5. Felinus in d. cap. cùm M. Ferrarensis num. 23. vers. limita secundò.

6. Fræscus Martius in q. 1045. nu. 8. in prima parte.

7. Ludou. Gom. in tract. de gratijs expectatiu. nu. 38.

8. Alex. Moneta in dicta quæst. 1. numero 13. In hanc sententiam adducti sunt prædictati Doctores constitutione illa dicti cap. vlt. §. in illis vero. de concess. præben. lib. 6. Cuius verba hæc sunt. In illis vero, qui ultra numerum, auctoritate prefata de Apostolica intellegitur, de qua dixerat supra, in aliquarum Ecclesiæ Canonici iam recepti, quatum ad Capitulum, & Chorum, ac distributionum perceptionem quotidianarum plenitudinē iuris Canonici habebant: sed in eis dignitates, personatus, præbendas, portiones, vel alia beneficia, quæ dantur tantu existētibus de numero expectabūt: constitutionem præfata locū habere (ratione huiusmodi expectationis) dubium nō existit. Hæc Summus Pontifex Bonifacius Octauus. Ratio huius sententiae affterri potest; quia ille, cui aliqua in re, & actu concessum est plenum ius, consequitur id, quod alia non consequeretur, & dicitur plenum ius, & quia nihil deficit: & ob id non recipit additionem, nec diminutionem. cap. bene quidem. distinet. 96. & respondit Baldus in conf. 293. Thæma integræ ad finem lib. 4. Hinc sit, quod si Pontifex maximus concedit alicui Ecclesiam pleno iure, censemur concessisse omne ius

Epi-

Consilium MCLXXX.

150

Etiam summam. Et successiū pro solutione dicti interesse eidem ceſſit facultatem exigendi lib. 6. 158. quotannis super datio quodam drappare creme- na, quod erat ipsius D. Dominici.

Dubitari nunc contingit, an dictus D. Octavianus licet, & absque criminis usurparum potuerit sic pacisci; & summam illam conuentam sequi, & accipere?

Initium à Domino.

C O N S I L I V M M C L X X X .

Permultis rationibus, & argumentis dicendum, atque respondentum est, præfatum D. Octavianum pacisci minimè potuisse, minusq; accipere summam prædictam, vt pote, quod fraudem sapiat usurparum; sicuti docte, & verè ostendit suo responso benè eruditus Iuris. D. Petrus Ioannes Capriata, quem honoris causa nomino.

Primo mouet me, quod in specie, clarisq; his terminis tradit eruditissimus Frater Fabianus Genueensis in

i tractat. & de cambijs, in prima parte. num. 35. vers. hoc idem dicendum est, & c. cuius hæc sunt verba. Hoc idem

dicendum est de illis (quicunque illi fuerint, siue viri,

siue mulieres, qui suas dant pecunias numularijs amicis suis, aut aliquo affinitatis, vel consanguinitatis gradu sibi coniunctis, eis dicentes, vt illas suas pecunias in cambijs pro Lugduno, aut Bezenzono, vel alijs iustis, atque licitis cambijs recte, ac iustè negotientur:

quo tamen sciunt, aut probabilitate credunt, eas pecunias non in huiusmodi cambijs, sed in alijs eorum ne- gocijs (& fortè non iustis, neque licitist) exposituros.

Et pacto, quod quicquid lucri ex veris, ac iustis cambijs pro Lugduno, vel locis prædictis ab alijs numularijs efficaciter, & cum effectu celebratis processerit, sibi

supra sortem reddatur. Plus enim valet quod agitur, quam quod simulatè concipitur. C. plus valere, per to-

tum. Hi enim homines non ipso effectu, sed solo titulo, & nomine verorum, atque iustorum cambiorū lu-

crati volunt, perinde ac si vera, ac iusta cambia ad eorum instantiam efficaciter, & cum effectu celebrarentur.

Cum itaque D. Octavianus hac sub forma dimis- ferit pecuniam suam apud D. Dominicum fratrem; sequitur dicendum, contractum fuisse feneraticum.

Secundò & accedit fortius, quod ita post prædicta verba subiungit idem Fabianus. Et multò magis usurrij, censendi sunt illi, qui cum numularijs sibi qua- uis consanguinitate, aut bencvolentia coniunctis paci- scuntur, aut schedules, siue chirographum sibi fieri faciunt, de quibus negotijs, nulla mentione facta, pacto,

& conuentione, quod saluo eorum capitali, singulis annis sibi supra sortem reddantur sex, vel septem pro singulo centenario. Haec tenet Fabianus, cuius ege- gia sententia confirmatur traditione illa communis do- citorum in l. si pascenda. C. de pact. vbi inter alios Decius. nu. 8. post Baldum, & alios plures, dixit, pactum

3 in societate factum, quod, saluo capitali ab altero ex socijs posito, dividatur lucrum inter ipsos socios, esse feneraticum; & idem affirmarunt Salicetus in auth.

ad hæc. q. 14. C. de usurarij, Socinus sen. in confil. 179. nu. 1. lib. 2. Ruinus in conf. 82. nu. 6. lib. 2. Decius in confil. 116. num. 1. in fine. Rubeus in conf. 103. nu. 4.

Benuenutus Straccha in tract. de mercatura, in tit. de contractibus mercatorum. numero 7. & 8. & latissimè

Didacus Couarruicias in lib. 3. varia. resolutio. cap. 2.

nu. 3. & Crauettia in conf. 470. nu. 10. lib. 3.

Porro in casu hoc nostro certum est, D. Octavianu-

voluisse

F A C T I S P E C I E S .

PEr illis dīs D. Dominicus Saulius Genueensis olim Preses redditū Ducatus Mediolani ann. 1551. confessus est erga illastrem D. Octavianum, se esse eius debitorem lib. 6. 1875. pro quibus promisit ei- dem solvere ad rationem decem pro centenario in gulis annis pro interesse cambiorum; sic de communi accordio taxato, donec, & quousque dictus D. Dominicus eidem D. Octavianu restitueret prædi-

Iacobi Menochij

voluisse saluum esse suum capitale librarum sexaginta vnum mille, octo centum & septuaginta quinque; cū in pactu sicut fuit; quod D. Dominicus quotannis solueret decem pro singulo centenario, donec restitue ret dictam suminam; cuius restitutio fieri non posset, nisi permaneret salua.

Tertio suffragatur, quod hoc nostro in casu in ipso met contractu, sicq; eius initio taxatum fuit certum, nempē decem pro singulo centenario; interesse cambiorum. Atqui in cambij fœnus + exercetur, si in initio contractus taxatur certum interesse. Ergo usurari fuit hoc pactum. Illa minor argumenti propositio probatur auctoritate doctissimorum Dominic Soto in lib. 6. de iust. & iure. q. 12. artic. 4. & Michaelis Salom Augustiniani in tract. de cambijs, controversia. 14. in tertia conclusione & in controversia. 17. col. 2. versic. Dominic Soto & col. 3. vers. Secundum verò. Idem in terminis interesse ratione, & causa cambijs, + quod taxari non possit in initio, sed quod expectari debeat rēpus solutionis, decidit Rota Genuensis in decis. 91. in fine, & in decis. 193. num. 5. versic. Secundò, quod. & numero 15.

Quartò vel ex eo comprobatur prædictum argumentum, quod cambium + idem est quod mutuum, atque ita appellari solet à multis contractus mutui. Ita sanè Goffredus, & Hofsiens in Summa de usuris; & Ioannes Medina in Codice de restitutionibus, in tract. de cambijs. q. 1. in fine. Atqui in mutuo fœnus exercetur, si causa, & ratione lucri cessantis, vel dāni emergentis pacifantur contrahentes in ipso initio contractus de certo interesse præstanto. Ergo pactum hoc de decem pro singulo centenario quotannis præstādis est usurarium. Illa minor argumenti propositio probatur auctoritate quamplurium. Ita sanè quindecim iij eruditissimi doctores, nempē

1 Castrensis in consil. 101. quantum in fine. lib. 1.

2 Anchar. in consil. 150. num. 7.

3 Aretinus in consil. 9. prop̄ finem, in consil. 119. in fine, & in consil. 156. in fine.

4 Decius in consil. 39. num. 5. qui loquitur de interesse taxato ad quinque pro centenario, consil. 116. num. 6. & 7. in consil. 119. num. 10. & in consil. 322. num. 3. qui respōdit de interesse taxato ad decem pro centenario.

5 Rubeus in consilio 20. numero 4.

6 Purpura. in l. rogasti. §. si tibi. nu. 40. ff. si cert. pet.

7 Crauettia in consil. 87. nu. 5. in consil. 89. col. 3. vers. videamus modd. lib. 1. & in consil. 470. num. 4. & 5. lib. 3.

8 Siluanus in consilio 10. numero 46.

9 Fabianus Genuensis in tract. de cambijs. nume. 43. prop̄ finem. vers. Nec huiusmodi.

10 Cagnolus in l. curabit. nu. 54. C. de act. empt. & in l. vnica. nu. 49. & 117. C. de senten. quā pro eo, quod interest profer.

11 Antonius Gabriel in lib. 3. conclusionum. tit. de soluto conclusione 10. num. 4.

12 Mascardus de probationibus, conclus. 933. num. 33.

13 Straccha in tract. de mercatura. tit. de contractibus mercatorum. num. 2.

14 Rota Romana in decis. 315. numero 7. lib. 2. in nouissimis.

15 Rota Genuensis in decis. 91. num. 32. & in decis. 193. num. 5. vers. secundò quod. & c. quā decidit non valere ad duodecim pro centenario.

Nec repugnant aliorum auctoritates, quas aliquando legi allegant multis abhinc annis in casu huic nostro valde simili; adducebantur sanè ij decem doctores, quos ex ordine referam, & eis respondebo.

Abbas in cap. nauiganti. num. 14. de usuris. Sed verè Abbas non loquitur nostro in calu. Abbatis verba hec sunt. Nota primò, & non tradas obliuioni, id quod sen-

tit Io. Andreas ex his verbis, vt etiam in contractu mutui + peti possit post moram interesse lucri verisimiliter cessantis, de quo dixi in cap. conquestus supra eodem. Sed an à principio possit haberi ista ratio. Posset forte dici, quod vbi mutuans dicitur bona intētione, & potius mutuat, vt seruat amico, quām in fraudem, quod tunc excusat à peccato; licet alia opinio sit tutior. Haec tenus Abbas; qui, vt dixi, non loquitur nostro in casu, nempē in foro fotti, sed in foro cōscientia, an scilicet excusat à peccato; à quo non excusat potius sentit, quām quod excusat; dūm inquit opinionem contra Ioannem Andream esse tutorem. Et ipsem Abbas paulò supra locutus est dubitatiè, per dictiōnem, forte

2 Conradus in tract. de contractibus. q. 30. conclusio ne 1. & conclusio 4. Verūm Conradus in conclusio ne quarta, ne verbum quidem hac de re. In illa verò conclusio prima. col. 4. vers. modò licitum est, dūm tractat de interesse damni emergentis, scribit hæc verba. Modò licitum est mutuant exigere à mutuatario id, quod obligatur sibi dare, vel statim incursum est obligationem id ei dandi: & non solum exigere, sed etiam pacisci fecū, quod velit sibi dare illud, ad quod sibi dandum incurrit obligationē iam, vel paulò post, quando sibi actu emergit damnum, incurrit mutuatarius obligationem reuandi mutuatorem de damno, quod incurrit ex mutatione. Hæc Conradus; cuius verba manifestè significant, eum loqui de + interesse damni vel iam fecuti, vel quod paulò post certò seque tur. Nos verò loquimur de interesse lucri cessantis in futurum, & post longum tempus, cuius interesse evenit us est omnino incertus.

Caferanus in Summa. in verbo. usur. tit. lucrum usuriarum. vers. quartus casus, &c. & vers. Secunda est, &c. Qui quidem verè loquitur, quando in pacto non taxatur certa quantitas interesse pro damno emergenti, vel pro lucro cessante; sed simpliciter fit pactum + de præstando eo interesse, quod apparebit ex ipso dāno emer gente, vel ex lucro cessante; qui casus nostro non conuenit.

4 Sylvestr Prierius in summa. in verbo, usur, il primo. nu. 19. verūm loquitur & ipse Sylvestr de pacto præstandi interesse, non taxata certa quantitate.

5 Nauarrus in Manuali Confessorum. nu. 211. versic. tertio cū à principio, &c. qui refert, Sotum idē sensisse. Sed verè Nauarrus testatur, communem opinionem esse in contrarium. Et rectè quidem, vt ex iam allegatis constat.

6 Didacus Couarruias in lib. 3. varia. resolutio. cap. 4. nu. 5. vers. item & illud, &c. & melius in vers. septimō eadem, &c. Verūm Didacus in dicto vers. item & illud, &c. nihil de pacto certa quantitatatis interesse. In eo verò vers. septimō eadem. Ibi nihilominus, si certa quantitas, &c. loquitur de pacto quantitatatis, quæ verè interfit; cuius promissio in viam probationis deducit ex verisimilibus coniecturis, vt in casu proposito à Decio in cap. cum venerabilis. num. 14. in fine de exceptio. quem allegat Didacus, quando scilicet ven-

10 ditor + prædī paciscitur interesse pro quantitate pretij sibi nondum soluti ab emptore: cū tunc interesse verisimiliter possit taxari habita ratione ad fructus solitos percipi. Ita in specie declarat Crauettia in consilio 470. nu. 6. lib. 3. post Purpuratum ab eo relatum. Qui casus à nostro longè differt, vt ipsem Abbas scribit.

7 Ludouicus Molina in tract. de contractibus, disput.

315. sed profectò illo in loco Molina. colun. 5. versic. contraria tamen, &c. affirmit solum valere pactum 11 incertæ + quantitatatis declarandæ arbitrio viri prudenter.

Cosmus

Consilium MCLXXX.

8 Cosmus Philarchus de offi. sacerd. lib. 5. cap. 7. in fi-

tomo secundo.

9 Ludouicus Lopez in tract. de contractibus, & negotiatioibus, lib. primo. cap. 23. nume. 3. Duo iij postremi tantum communi sententia, eti obscurè, repugna re videntur.

Quintò accedit, quod hoc intetesse promissum di-

cto Dom. Octauiano fuit uniforme, nempe decem pro singulo centenario, donec D. Dominicus debitor resti

12 tuit ipsam pecuniam capitalem. Atqui interesse + lu-

cri cessantis uniforme promitti non potest, ex quo sol-

ent pro tempore variare. Ergo pactum hoc dicitur for-

meratitum. Illa minor argumenti propositio proba-

tur auctoritate septem grauissimorum auctorum, qui-

bus ego octauus accessi. Ita sanè.

1 Romanus, in consil. 520. nu. 8.

2 Castren. consil. 101. quantum, num. primo. versi. ne

quid. lib. 1.

3 Socinus senior, in consil. 179. nume. 2. in fi. versic.

confirmatur etiam. lib. secundo. & in consil. 130. nu-

me. 14. lib. 4.

4 Decius, in consil. 116. nu. 6. & in consil. 322. nu. 3.

5 Gratus, in consil. 11. num. 30. lib. 1.

6 Rota Romana. in decis. 315. nu. 6. vers. nec quod hic.

lib. 2. in nouissimis.

7 Natta, in consil. 370. col. penult.

8 Crauettia, in consil. 470. nume. 5. vers. non obstat dictum. lib. 3.

9 Ego ipse in consil. 441. nu. 21. vers. vtrum responderetur. lib. 5.

Sextò confert, quod à fortiori dicimus in legato, in

quo minor est suspicio fœnoris, & usuræ, quām in cambijs, & mutuis: sicuti manifestum est. In legato sanè à testatore his verbis relicto. Relinquo mille Caio, cui hæres meus, cū ei libuerit, & placuerit, persoluet: interim tamen, donec illa præstabit; soluat ipsi Caio legatario centum quotannis. Hoc quidem casu Caius iste legatarius capere non potest illa centum, quæ in

13 fraudem + usurarum cœfentur legata: & eo magis p̄ dicitur excedere legitimū modum usurarum, vt responderunt Aretinus in consil. 151. & Barbat. in consil. 66. lib. 2. quos fecutus sum in consil. 441. num. 9. lib. 5. vbi. nu. 20. scripti post prædictos Aretinum, Barbatia, & alios plures; quod immò hoc in casu absolute cōmititur usurā. Et his accedit Socrinus sen. in consil. 88. nu.

18. lib. 4. qui post Laurentium de Rodulphis, Ioan de Anna. & alios nonnullos respondit quod quando debitor promittit certum quid singulis annis quoisq; distulerit solvere, nulla sibi data certa dilatione, vt no stro in casu, ad soluendum; & quantitas est excessiva,

14 promissio præsumitur facta in fraudem + usurarum.

Cum itaque promissio D. Dominici de soluendo dece

pro singulo centenario quotannis fuit certa, & posita

in voluntate D. Dominici, sequitur dicendum pa-

cum fuisse fœneratum.

Non obstant nunc aliqua, quæ fortè aduersus præ-

dīcta possent objici.

Primo videtur prædictis repugnare, p̄ dictus Dom.

Octauianus eo tempore initi huius contractus solitus

erat negotiari; & multa lucrari. Atqui creditori solito

15 negotiari iure debetur interesse + lucri cessantis. Ergo

pacisci potuit D. Octauianus, quod sibi soluerentur de

cum pro singulo centenario, donec eius capitale resti-

tuere. Illa minor argumenti propositio probatur au-

ctoritate quamplurium, quos longa serie concessi in

lib. 2. de arbitriis iudicium. casu 119. nu. 1. vbi tetuli

Diuum Thom. in 2. 2. q. 63. artic. 4. & q. 78. artic. 2. Ro-

tam Genuensem in decis. 41. in fine, & in decis. 134.

num. 3. & accedunt nunc eadem Rota in decis. 1. nu-

me. 43. & decis. 28. num. 3. & Io. Baptista Lupus in l.

Liber Duodecimus.

curabit. num. 101. & nu. 107. C. de actio. empt. Quod si debetur hoc interesse, sequitur dicendum, poruisse eiā deduci in pactum, vt probetur, & facetur,

ac postmodum debeatur, sicuti tradunt Abbas in cap. salubriter, de visus, Corneus in consil. 44. nu. 11. lib. 2.

Decius in cap. cum venerabilis. num. 14. de except. in consil. 39. nu. 5. & in consil. 119. nu. 9. Ita dicimus, in-

16 tereſe + lucri cessantis posse taxari à iudice ex suo offi- cio, sicuti solet estimare rei valorem, vt tradit Bartho. in l. si quod ex Pamphila. in fi. de legat. 2. quem secuti sunt Afflīctus in decis. 83. nume. 6. Alc. in resp. 420. in fine, secundum impressionem antiquam Lugdunensem, Alba in consil. 70. nume. 11. lib. 1. & Crauettia in consil. 202. num. 20. Immò & in mutuo videtur posse

17 pacifici ab ipso initio contractus, de certo + interesse, vt visus est sentire Abbas in cap. nauiganti, nu. 14. de visu ris, & alios retuli supra in quarto argomento. vers. nec repugnat.

Respondet primò, quod eti admittimus Dom. Octauianum confueisse (de hoc verè hactenus non constat) negotiari: attamen non sufficit, vt poruerit pa-

cisi de interesse lucri sibi cessantis; cum præter hoc re quisitum alia requirantur in solito negotiari, vt conse-

18 quatur hoc + interesse. Et sanè secundo loco requiri- tur, quod lucrum vere, & realiter, non autem fictiè, & simulatè cessauerit. Ita egregiè docuit Decius in d.c. cum venerabilis. num. 14. prop̄ finem. vers. & hoc in-

19 intelligitur. de exceptio. cum dixit, hoc verum interesse probari debere, & propterea pactum + ab initio contrac-

20 tractus, de præstanta certa quantitate ratione lucri ces- tantis, non valere: quia dicitur interesse fictum, & simu- latum ab ipsius contrahentibus, quibus hac in re adhibenda non est fides; sicuti respondit Anchāran. in consilio 150. nume. 7. & idem quod Decius, docuit Cagnolus in l. curabit. num. 54. versic. & generaliter. C. de actio. empti. & alios refert, & sequitur Crauettia in consil. 470. num. 4. lib. 3. Rufus & tertio requi- ritur, quod lucrum + cessans sit in potentia proxima, & probabili, & si non omnino certa, vt puta, quod mu-

tuans habuerit p̄ manibus eiusmodi merces, quibus emptis verisimiliter tantum superlucratus